

İSLÂMÎ İLİMLER
ARAŞTIRMA VAKFI

رتبة العلم اعلى الرتب
العلم اعلى الرتب

İlim Rütbesi, Rütbelerin En Yükseküdür.

İSAV'IN 2021 YILI FAALİYET RAPORU

Muhterem Kurucularımız!

Vakfımız, kuruluşundan bu yana her yılın Ocak ayında Kurucular Kurulu toplantılarını yapmıştır. Bugün de 2021 yılı Kurucular Kurulu Toplantısını yapmak ve Vakfımızın 51. nci kuruluş yılını değerlendirmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Geçtiğimiz dönem içinde vakfımız kurucularından hakkın rahmetine kavuşmuş değerli kurucularımıza ve özellikle 13.02.2021 tarihinde vefat eden Kadir Topbaş'a, 20.02.2021 tarihinde vefat eden Emin Sarac'a, Vakfımızın kuruluşundan itibaren vefatına kadar vakfımıza her seviyede hizmet eden ve 17.04.2021 tarihinde vefat eden Prof. Dr. Ali Özek'e, Cenâb-ı Hakk'tan rahmet diliyor, aramızdan ayrılan kurucularımızı hayırla yâd ediyor, ahirete irtihal eden bütün kurucularımıza rahmet diliyor, hayatta olanlara da sıhhat ve afiyetler temenni ediyoruz.

51 yıldan bu yana faaliyetlerini devam ettiren vakfımız İSAV, birçok zorluğu aşarak 33'ü milletlerarası olmak üzere 105 tartışmalı ilmî toplantı gerçekleştirmiş, düzenlenen toplantılara yerli ve yabancı sahalarında otorite olan yüzlerce âlimi davet ederek ağırlamıştır. Bu ilmî faaliyetleri halkımıza duyurarak toplumla paylaşmış, toplantılarda sunulan tebliğ ve müzakereleri kitaplaştırarak insanlığın hizmetine sunmuştur.

“İlim rütbesi rütbelerin en yükseğidir” şiarıyla yola koyulan, ilme ve âlime önem veren Vakfımız, ilmî araştırmaları desteklemekte ve araştırmalara rehberlik etmektedir.

Vakfımıza bugüne kadar hizmet veren Mütevelli Heyetleri, 1970'den bu yana Vakıf Senesinde belirtilen gayeleri gerçekleştirmek için hizmet etmişlerdir. Bu hizmetleri daha ileri seviyelere götürme gayretiyle çalışan Mütevelli Heyetimizin 2021 yılında gerçekleştirdiği faaliyetleri sizlere özetle arz etmek isteriz.

2021 YILI FAALİYETLERİMİZ

A- İLMÎ TOPLANTI FAALİYETLERİ

Vakfımızca 2021 yılı içinde üçü milletlerarası, ikisi de ilmî ihtisas toplantısı olmak üzere 5 toplantı gerçekleştirmiştir:

1- 2021 YILINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN TARTIŞMALI İLMÎ TOPLANTILAR

Malumları olduğu üzere Vakfımız kuruluşundan bu yana tartışmalı milletlerarası, millî ve İhtisas seviyesinde olmak üzere ilmî toplantılar tertiplemektedir. Bu toplantılara yurt içi ve yurt dışından katılan ilim adamları günümüze ışık tutacak tebliğler hazırlamakta, halka açık yapılan toplantılara iştirak edenlere yazılı ve sözlü tartışma imkânı sunulmakta, tebliğ, müzakere ve tartışmalar ile ortaya çıkan sonuçlar bir araya getirilerek yayınlanmaktadır. Vakfımızca 2021 yılı içinde

- ✓ 28-29 Mayıs 2021 tarihlerinde Muş'ta “İslâm Düşüncesinde Eleştiri Kültürü ve Tahammül Ahlakı-III (XII. -XIX Yüzyıl Arası)” konulu milletlerarası toplantı;
- ✓ 05-06 Haziran 2021 tarihlerinde Sakarya'da “Fıkîhî Bilgi Üretiminde Çok Mezhepli Yaklaşım” konulu ihtisas toplantısı;
- ✓ 23-24 Eylül-2021 tarihlerinde İstanbul'da “Memlûklerde İlim Geleneği” konulu milletlerarası toplantı;
- ✓ 14-15 Ekim-2021 tarihlerinde Edirne'de “Edirne'de Tasavvufî Hayat” konulu milletlerarası toplantı;
- ✓ 11-12 Aralık-2021 tarihlerinde İstanbul'da “Endülüs İlim Havzasında İslâm Düşüncesinin İlk ve Öncü Şahsiyetleri” konulu ihtisas toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılar hakkında açıklayıcı bilgiler şöyledir:

I- İSLÂM DÜŞÜNCESİNDE ELEŞTİRİ KÜLTÜRÜ VE TAHAMMÜL AHLÂKI-III (XII. - XIX. Yüzyıllar Arası)

Muş Alparslan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat'ın gayretleriyle Üniversitenin İslâmî İlimler Fakültesi ve Vakfımız (İSAV) işbirliği ile 26-28 Nisan 2019 ve 07-08 Aralık 2020 tarihlerinde “İslâm Düşüncesinde Eleştiri Kültürü ve Tahammül Ahlakı-I ve II” konulu milletlerarası tartışmalı ilmî toplantılar gerçekleştirilmiş ve toplantı neticeleri neşredilmiştir. Bu üçüncü toplantı ise XII. – XIX. Yüzyıl (Modern Öncesi Dönem) eleştiri kültürü ve tahammül ahlâkı konularına hasredilmiş, yine Muş Alparslan Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi ve Vakfımız (İSAV)

işbirliği ile Muş'ta 28-29 Mayıs 2021 tarihlerinde açılış oturumu yüz yüze ve diğerleri çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

II- FIKHÎ BİLGİ ÜRETİMİNDE ÇOK MEZHEPLİ YAKLAŞIM

Vakfımız (İSAV) ve Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi işbirliğiyle 05-06 Haziran 2021 tarihlerinde, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu'nda "Fikhî Bilgi Üretiminde Çok Mezhepli Yaklaşım" konulu bir Tartışmalı İlmî İhtisas Toplantısı çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda sunulan "Çağdaş Dönemde Tek Mezhepli Yaklaşım Mümkün müdür?", "Din İşleri Yüksek Kurulu'nun Fetvalarında Çok Mezhepli Yaklaşımlar" ve "Çağdaş Dönemde Çok Mezhepli Yaklaşım Bir Zaruret midir?" başlıklarını taşıyan üç tebliğ sunulup müzakere edilmiştir.

III- MEMLÜKLERDE İLİM GELENEĞİ

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İstanbul Üniversitesi İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAMER) ve Vakfımız (İSAV) müştereken "Memlûklerde İlim Geleneği" konulu milletlerarası tartışmalı ilmî toplantıyı 28-29 Eylül 2021 tarihlerinde açılış oturumu yüz yüze ve diğerleri çevrimiçi gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantıda, Memlûkler dönemindeki önemli ilmî faaliyetler değerlendirilmiş ve Memlûk ulemasının katkıları ele alınmış ve konu "Kur'an, Tefsir, Kıraat; Hadis Yazıcılığı; Fıkıh, Fıkıh Usulü, Fetva; Mantık, Felsefe, Ahlak ve Siyaset; Kelam, Tasavvuf; Tabû İlimler; Riyazî İlimler; Eğitim ve Eğitim Kurumları; Sanat ve Mimarî; Dil Bilimleri" ana başlıklarıyla konu ele alınıp değerlendirilmiştir.

IV- EDİRNE VE BALKANLAR'DA TASAVVUF

Trakya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Vakfımız (İSAV) tarafından müştereken "Edirne ve Balkanlar'da Tasavvuf" konulu milletlerarası ilmî toplantı 14 - 15 Ekim 2021 tarihlerinde açılış oturumu yüz yüze ve diğerleri çevrimiçi gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantıda, "Edirne ve Havalisi Tasavvufî Düşünce ve Kurumlar, Halk Kültüründe Tasavvuf, Halvetiyye-Gülşeniyye ve Hasan Sezâî-yi Gülşenî, Halvetiyye Temsilcileri, Eserleri, Gülşeniyye Temsilcileri, Eserleri, Hasan Sezâî-yi Gülşenî, Hayatı, Şahsiyeti, Düşünceleri, Balkanlar'da Tasavvuf, Müesseseler, Şahsiyetler, Tasavvufî Düşünceleri, Eserleri, Halvetiyye, Bektaşîyye, Kadiriyye, Nakşibendiyye, Tasavvuf Düşüncesi ve Modern Dünya, Tasavvuf İlmî ve diğer İslâmî İlimler, Modernitenin Açmazlarına Tasavvufun Cevabı" ana başlıklarıyla konu ele alınıp değerlendirilmiş ve ilmî toplantıda halka arz edilmiştir.

V-- ENDÜLÜS İLİM HAVZASINDA

İSLÂM DÜŞÜNCESİNİN ÖNCÜ ŞAHSİ-YETLERİ

Mâverâünnahir ve Bağdat İlim Havzası İlim Öncüleri konulu ihtisas toplantılarının devamı olarak Vakfımız, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Uluslararası İslâm ve Din Bilimleri Fakültesi ile müştereken 11-12 Aralık 2021 tarihlerinde “Endülüs İlim Havzasında İslâm Düşüncesinin İlk ve Öncü Şahsiyetleri” konulu tartışmalı ilmî ihtisas toplantısı açılış oturumu yüz yüze ve diğerleri çevrimiçi gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantıda, ”Endülüs’ün İlmî Tarihine Bir Bakış; Endülüs’te Felsefe: Teşekkül, Gelişim ve Temsilciler; Endülüs’te Öncü Bir Filozof Olarak İbn Rüşd; Endülüs’te Kelam: Teşekkül, Gelişim ve Temsilciler; Endülüs’te Öncü Bir Kelamcı Olarak İbn Hazm; Endülüs’te Tasavvuf: Teşekkül, Gelişim ve Temsilciler; Endülüs’te Öncü Bir Sufi Olarak İbnü’l-Arabî” ana başlıklarını taşıyan yedi tebliğ sunulup 36 akademisyen tarafından müzakere edilmiştir.

B- 2021 YILI YAYIN FAALİYETLERİ

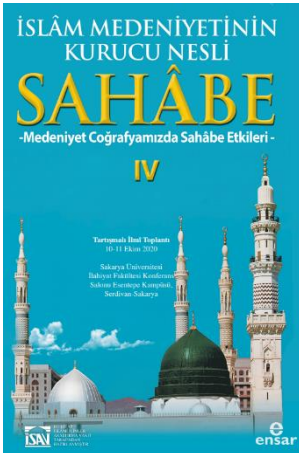
Bildiğiniz üzere Vakfımızın tertiplemiş olduğu Millî ve Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantılarda sunulan tebliğler, toplantı sırasındaki tartışmalar, müzakereler Tartışmalı İlmî Toplantılar Dizisi adı altında neşredilmektedir. 2021 yılında 5 toplantı metinleri yayına hazırlanmış, 3 adedi yayınlanmıştır:

I- İSLÂM MEDENİYETİNİN KURUCU NESLİ SAHABE-IV

“Medeniyet Coğrafyamızda Sahabe Etkileri”

İstanbul, Ağustos-2021 1. Baskı, Ölçü: 16x23.5 cm. 584 sayfa

İstanbul, Ağustos-2021 1. Baskı, Ölçü: 16x23.5 cm. 584 sayfa

İslâmî İlimler Araştırma Vakfı ve Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanlığı ile müştereken 10-11 Ekim 2020 tarihlerinde, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu’nda, “İslâm Medeniyetinin Kurucu Nesli SAHÂBE –Medeniyet Coğrafyamızda Sahâbe Etkileri–” konulu milletlerarası tartışmalı ilmî bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantıda Sahâbenin Kültür ve Medeniyete Etkileri, Sahâbe Coğrafyası, Mimarî ve Çevre, Sahâbe ve Değerler, Eğitim ve Zanaat, Âdâb-ı Muaşeret ve Toplumsal Dönüşüm, Sanat ve Edebiyat ana başlıkları altında on sekiz tebliğ sunulmuş ve toplantı metinleri bu eserde bir araya getirilerek neşredilmiştir.

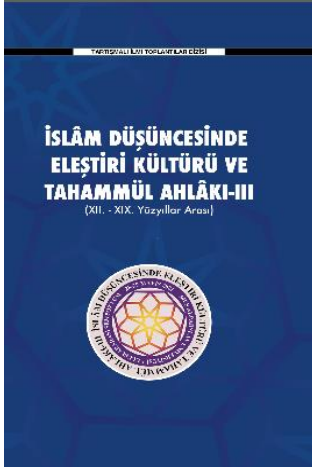
II- İSLÂM DÜŞÜNÇESİNDE ELEŞTİRİ KÜLTÜRÜ VE TAHAMMÜL AHLÂKI-II (Klasik Dönem (VII–XII. Asırlar))

İstanbul, Temmuz-2021 1. Baskı, Ölçü: 16x23.5 cm. 848 sayfa

“İslâm Düşüncesinde Eleştiri Kültürü ve Tahammül Ahlâkı-II” konulu ikinci milletlerarası tartışmalı ilmî toplantı 07-08 Aralık 2020 tarihlerinde, Muş Alparslan Üniversitesi ve İSAV’ın işbirliğiyle Muş’ta gerçekleştirilmiş, yurtiçi ve yurtdışından katılan ilim adamları tebliğlerini canlı yayın üzerinden sunmuş, tebliğcilerin son düzeltmelerinden sonra toplantı metinleri bir araya getirilerek bu eserde neşredilmiştir.

III- İSLÂM DÜŞÜNÇESİNDE ELEŞTİRİ KÜLTÜRÜ VE TAHAMMÜL AHLÂKI-III (XII. - XIX. Yüzyıllar Arası)

İstanbul, Ekim-2021 1. Baskı, Ölçü: 16x23.5 cm. 800 sayfa

Muş Alparslan Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi, Vakfımız (İSAV) işbirliği ile “XII. – XIX. Yüzyıl (Modern Öncesi Dönem) Eleştiri Kültürü ve Tahammül Ahlâkı konularına hasredilmiş, “İslâm Düşüncesinde Eleştiri Kültürü ve Tahammül Ahlâkı-III (XII. - XIX. Yüzyıllar Arası) konulu milletlerarası toplantı 28-29 Mayıs 2021 tarihlerinde Muş Alparslan Üniversitesi bünyesinde canlı yayın olarak gerçekleştirilmiş, tebliğcilerin son düzeltmelerinden sonra toplantı metinleri bir araya getirilerek bu eserde neşredilmiştir.

C- YAYIN HAZIRLIK FAALİYETLERİ

I- “FİKHÎ BİLGİ ÜRETİMİNDE ÇOK MEZHEPLİ YAKLAŞIM”

Vakfımız (İSAV) ve Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi işbirliğiyle 05-06 Haziran 2021 tarihlerinde, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu’nda “Fikhî Bilgi Üretiminde Çok Mezhepli Yaklaşım” konulu bir Tartışmalı İlmî İhtisas Toplantısı çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda sunulan “Çağdaş Dönemde Tek Mezhepli Yaklaşım Mümkün müdür?”, “Din İşleri Yüksek Kurulu’nun Fetvalarında Çok Mezhepli Yaklaşımlar” ve “Çağdaş Dönemde Çok

Mezhepli Yaklaşım Bir Zaruret midir?” başlıklarını taşıyan üç tebliğ sunulup müzakere edilmiş, tartışma ve genel değerlendirme metinleri bir araya getirilerek toplantı metinleri 2021 yılında neşre hazırlanmıştır.

II- “İSLÂM'DA AİLE ve ÇOCUK TERBİYESİ-1-2”

Vakfımız (İSAV) ve Şanlıurfa İli Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı (ŞURKAV) işbirliği ile 15-17 Ekim 1993 ve 18-20 Kasım 1994 tarihlerinde Şanlıurfa’da “İslâm’da Aile ve Çocuk Terbiyesi” konulu iki tartışmalı ilmî toplantı gerçekleştirilmişti.

Her iki toplantı metinleri “İslâm’da Aile ve Çocuk Terbiyesi-I ve II” adıyla neşredilmiş, ancak her iki kitabın da mevcudu kalmamıştır. Birbirini tamamlayan bu toplantı metinleri ehemmiyetine binaen bir araya getirilerek 2021 yılında yeniden neşre hazırlanmıştır.

D- HAFTA SONU DERS FAALİYETLERİ

Vakfımızda ilim adamları ve araştırmacıların ihtiyaç duyduğu bazı önemli konularda seminer ve kurslar tertiplenmektedir. Her biri, sahasının uzmanı olan ilim adamları tarafından yapılan bu derslerle araştırmacı ilim adamlarının yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Tefsir Dersleri, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat SÜLÜN tarafından;

Hadis Dersleri, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Halil İbrahim KUTLAY tarafından haftanın Cumartesi günleri Ocak-Haziran ayları arasında yapılmıştır.

Her iki ders canlı yayın olarak gerçekleştirilmekte ve youtube.com “isav dersleri” kanalından ve www.isav.org.tr web sitemizden dinleme imkânı bulunmaktadır.

E- BURSLAR

Vakfımız İlahiyat ve diğer fakültelerde okuyan gençlerimize destek olmak, araştırmacı eleman yetiştirmek ve ilmî faaliyetleri desteklemek üzere burs faaliyetlerini devam ettirmiş, şimdiye kadar yüzlerce öğrenci desteklenmiştir. Bu faaliyetin devamı 2020-2021 eğitim-öğretim yılı döneminde 8 ay süreyle aylık 300 TL olmak üzere 101 lisans talebesine burs verilmiştir.

